

۱۴۲۳۹۰۸
شماره دوازدهم

بسمہ تعالیٰ

حسابدار کے با اکسل

مؤلفین:

حسین صابری و میر محمد حشمتی سمنگانی

ناشر:

کانون نشر علوم

کانون نشر علوم

سرشناسه: صابری، حسین، ۱۳۶۱ -

عنوان و نام پدیدآور: حسابداری با اکسل / مولفین حسین صابری، میرمحمد حشمتی سنزیقی.

مشخصات نشر: تهران: کانون نشر علوم: انتشارات آترا، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۳۳ص: مصور (رنگی)، جدول؛ ۲۹*۲۲ س.م.

شابک: ۹۷۸۹۶۴۳۲۷۱۲۹۹

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

یادداشت: نمایه.

موضوع: اکسل مایکروسافت (فایل کامپیوتر)

موضوع: حسابداری -- برنامه‌های کامپیوتری

شناسه افزوده: حشمتی سنزیقی، میرمحمد، ۱۳۵۳ -

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ ص۷الف / ۵۵۴۸/۴ HF

رده‌بندی دیویی: ۰۰۵/۵۴

شماره کتابشناسی ملی: ۳۹۳۹۱۰۵

نام کتاب:	حسابداری با اکسل
ناشر:	کانون نشر علوم
ناشر همکار:	انتشارات آترا
مؤلفین:	حسین صابری و میرمحمد حشمتی سنزیقی
چاپ اول:	۱۳۹۴
تیراژ:	۱۰۰۰
چاپ و صحافی:	کانون نشر علوم
قیمت:	۲۵۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸۹۶۴۳۲۷۱۲۹۹

■ مراکز پخش:

نشر و پخش آترا: میدان انقلاب، خیابان جمالزاده جنوبی، کوچه شهید آقاصبوری، پلاک ۳
تلفن: ۶۶۹۲۲۰۸۲

پخش علوم: خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان وحید نظری شرقی، پلاک ۶۵، واحد ۱
تلفن: ۶۶۹۴۹۱۱-۶۶۹۶۱۵۶۸

فهرست

مقدمه.....	س
فصل ۱: آفیس و اکسل.....	۱
آنچه پیش از شروع باید بدانیم.....	۲
عنوان دکمه‌ها در اکسل.....	۲
Drag and drop.....	۲
Copy-Cut-Paste.....	۲
آدرس دمی در کتاب.....	۳
سعی کنید.....	۳
بازگشت (Ctrl+Z).....	۳
آفیس چیست؟.....	۴
تاریخچه آفیس.....	۴
در مجموعه آفیس چه برنامه‌هایی وجود دارند؟.....	۴
۳۲ بیتی یا ۶۴ بیتی؟ مسئله این است.....	۵
نصب آفیس.....	۶
پسوند فایل‌ها در آفیس.....	۹
اکسل چیست؟.....	۱۱
آشنایی با محیط اکسل.....	۱۱
ذخیره فایل‌ها در اکسل.....	۱۴
انواع فرمت‌های ذخیره سازی در اکسل.....	۱۶
تغییر نام فایل‌ها در اکسل.....	۱۹
باز کردن فایل‌های ذخیره شده در اکسل.....	۲۰
فصل ۲: ظاهر سازی برنامه های اکسل.....	۲۳
تعاریف اولیه.....	۲۴
کتاب برگه (Workbook).....	۲۴
برگه (Sheet).....	۲۴

۲۴	سطر و ستون
۲۴	سلول
۲۵	انتخاب در اکسل
۲۵	انتخاب سلول
۲۵	انتخاب سطرها و ستون‌ها
۲۵	انتخاب برگه
۲۶	انتخاب همه سلول‌های
۲۶	انتخاب پیوسته و گسسته
۲۷	حذف کنید، اضافه کنید و تغییر دهید
۲۷	حذف و اضافه کردن سطرها یا ستون‌ها
۲۸	تغییر اندازه سطرها، ستون‌ها و سلول‌ها
۲۹	حذف یک سلول
۲۹	افزودن برگه جدید
۳۰	حذف برگه
۳۰	تغییر نام برگه
۳۰	تغییر رنگ لبه برگه
۳۱	درج اطلاعات
۳۲	نایب مستقیم داده‌ها
۳۲	استفاده از لیست‌ها
۳۳	کپی کردن اطلاعات در سلول‌ها
۳۷	نمایش اطلاعات در سلول
۳۷	تغییر مشخصات فونت
۳۸	فارسی را پاس بداریم
۳۸	چینش ستون‌ها
۳۹	تنظیم تراز سلول‌ها
۴۰	تنظیم چینش سلول‌ها
۴۱	تنظیم فونت مناسب
۴۱	فارسی سازی اعداد
۴۳	فرمت اعداد در سلول
۴۳	General
۴۴	Number
۴۴	Currency

۴۴	Accounting
۴۴	Date
۴۵	Time
۴۵	Percentage
۴۵	Fraction
۴۶	Scientific
۴۶	Text
۴۶	Special
۴۶	Custom
۴۷	چند خط در یک سلول
۴۸	جدول بندی داده ها
۵۲	ادغام سلول ها
۵۲	درج اشیاء
۵۲	درج تصاویر
۵۳	درج شکل
۵۴	درج جعبه متن
۵۷	درج Hyperlink برای اشیاء
۵۸	انجماد
۵۸	منجمد کردن سطر اول برگه
۵۹	منجمد کردن ستون اول
۵۹	منجمد کردن چند سطر (یا چند ستون) اول برگه
۵۹	منجمد کردن همزمان چند سطر و چند ستون
۶۰	شکل بندی مشروط
۶۰	قوانین هایلایت کردن سلول ها
۶۳	قوانین بالا و پایین
۶۴	نوارهای داده
۶۵	بزرگنمایی با رنگ ها
۶۵	مجموعه های آبکون
۶۵	مدیریت قوانین
۶۶	حذف قوانین
۶۷	حذف کنید
۶۷	حذف اطلاعات سلول ها

۶۷	حذف سطر
۶۷	حذف ستون
۶۸	حذف سلول
۶۸	حذف برگه‌ها
۶۸	حذف خطوط حاشیه سلول‌ها
۶۸	حذف اشیاء

فصل ۳: چاپ چاپ ۶۹

۷۰	منطقه چاپ
۷۰	منطقه چاپ اولیه
۷۱	تنظیم منطقه چاپ
۷۲	تنظیمات چاپ
۷۲	تغییر تنظیمات از پیش‌نمایش چاپ
۷۷	تغییر تنظیمات از ریون Page Layout
۷۹	تغییر تنظیمات از Page Setup

فصل ۴: فرمول‌ها و توابع ۸۷

۸۸	فرمول‌ها
۸۸	فرمول ساده
۹۰	عملگرها
۹۲	ارجاع
۹۶	چند فرمول پیچیده‌تر
۱۰۰	نام‌گذاری
۱۰۰	قواعد نام مناسب
۱۰۱	نام‌گذاری سلول‌ها
۱۰۳	نام‌گذاری فرمول‌ها
۱۰۴	مدیریت نام‌ها
۱۰۴	نام‌گذاری سریع
۱۰۵	مقدمه‌ای بر توابع
۱۰۵	تابع چیست و چه می‌کند؟
۱۰۶	تابع در ریاضیات و اکسل
۱۰۷	ورودی توابع
۱۰۸	خروجی توابع

۱۰۸.....	انواع ورودی و خروجی در توابع
۱۱۱.....	شروع کار با توابع
۱۱۴.....	درج تابع به صورت خطی
۱۱۵.....	ترکیب توابع و فرمول‌ها
۱۱۸.....	سریع و احمق
۱۲۰.....	کامپیوتری فکر کنید: الگوریتم و فلوچارت
۱۲۳.....	ترکیب توابع با استفاده از سلول‌های واسطه
۱۳۵.....	فصل ۵: برخی از توابع مهم
۱۳۶.....	توابع پر کاربرد SUM، AVERAGE
۱۳۶.....	SUM
۱۳۸.....	MAX
۱۳۹.....	MIN
۱۳۹.....	AVERAGE
۱۴۰.....	COUNT، COUNT NUMBERS
۱۴۲.....	توابع مالی FINANCIAL
۱۴۲.....	ACCRINT
۱۴۵.....	ACCRINTM
۱۴۵.....	COUPDAYBS
۱۴۶.....	COUPDAYSNC
۱۴۷.....	COUPDAYS
۱۴۷.....	COUPNUM
۱۴۸.....	COUPPCD
۱۴۸.....	COUPNCD
۱۴۸.....	EFFECT
۱۴۹.....	NOMINAL
۱۴۹.....	SLN
۱۵۰.....	SYD
۱۵۱.....	DB
۱۵۲.....	DDB
۱۵۳.....	VDB

۱۵۶	PV
۱۵۶	FV
۱۵۶	CUMIPMT
۱۵۷	CUMPRINC
۱۵۸	IPMT
۱۵۸	PPMT
۱۵۹	PMT
۱۵۹	NPER
۱۶۰	RATE
۱۶۰	FVSCHEDULE
۱۶۱	INTRATE
۱۶۲	IRR
۱۶۴	NPV
۱۶۵	XIRR
۱۶۶	XNPV
۱۶۷	LOGICAL توابع منطقی
۱۶۸	TRUE
۱۶۸	FALSE
۱۶۸	AND
۱۶۹	OR
۱۷۱	NOT
۱۷۱	IFERROR
۱۷۱	IF
۱۷۲	توابع کار با متن
۱۷۳	CHAR
۱۷۳	CODE
۱۷۳	CONCATENATE
۱۷۴	EXACT
۱۷۵	SEARCH, FIND
۱۷۶	LEFT
۱۷۷	RIGHT
۱۷۷	MID

۱۷۸.....	LEN
۱۷۸.....	REPLACE
۱۷۹.....	SUBSTITUTE
۱۸۰.....	REPT
۱۸۱.....	TRIM
۱۸۱.....	DOLLAR
۱۸۲.....	FIXED
۱۸۲.....	TEXT
۱۸۳.....	LOWER
۱۸۳.....	UPPER
۱۸۴.....	PROPER
۱۸۵.....	DATE & TIME توابع تاریخ و زمان
۱۸۵.....	TIME
۱۸۶.....	HOUR, MINUTE, SECOND
۱۸۶.....	NOW
۱۸۷.....	DATE
۱۸۷.....	YEAR, MONTH, DAY
۱۸۸.....	TODAY
۱۸۸.....	WEEKDAY
۱۹۰.....	توابع جستجو و مرجع
۱۹۰.....	ADDRESS
۱۹۱.....	INDIRECT
۱۹۱.....	VLOOKUP
۱۹۲.....	HLOOKUP
۱۹۴.....	MATCH
۱۹۵.....	INDEX
۱۹۶.....	LOOKUP
۱۹۷.....	HYPERLINK
۱۹۷.....	سایر توابع
۱۹۸.....	توابع ریاضی
۱۹۸.....	SUMIF
۲۰۰.....	SUMIFS

۲۰۰	SUBTOTAL
۲۰۱	سایر توابع ریاضی
۲۰۳	توابع آمار
۲۰۷	توابع اطلاعاتی
۲۰۹	فصل ۶: خطا و مدیریت آن
۲۱۰	خطا و انواع آن
۲۱۰	خطای #####
۲۱۱	خطای #VALUE!
۲۱۲	خطای #NAME?
۲۱۲	خطای #DIV/!
۲۱۳	خطای #REF!
۲۱۴	خطای ارجاع دایره‌ای
۲۱۶	روش‌های مختلف مدیریت خطا
۲۱۶	محافظت از فرمول‌ها با قفل‌گذاری
۲۲۱	پیغام‌های خطای مناسب
۲۲۲	محدود کردن ورودی با استفاده از Data Validation
۲۲۹	فصل ۷: کار با داده‌ها
۲۳۰	مقدمه
۲۳۰	وارد کردن داده‌ها به روش‌های مختلف
۲۳۱	ورود داده‌ها از برنامه M.S Access
۲۳۲	ورود داده‌ها از فایل‌های متنی
۲۳۷	مدیریت داده‌ها
۲۳۷	فیلتر کردن و مرتب‌سازی داده‌ها
۲۳۷	فعال کردن قابلیت فیلتر
۲۳۸	مرتب‌سازی
۲۳۹	فیلتر کردن
۲۴۷	پیوست ۱: پروژه حقوق و دستمزد
۲۴۸	مقدمه

۲۵۰ برگه‌های مورد نیاز

۲۵۰ تنظیمات (Settings)

۲۵۰ مشخصات پایه حقوق (Salary-Base)

۲۵۱ لیست کارکنان (Employee)

۲۵۲ ورود و خروج (Entry-Exit)

۲۵۲ چاپ (Print)

۲۵۳ فیش حقوقی (Pay slips)

۲۵۴ لیست حقوق کارکنان (List)

۲۵۵ توضیح فرمول‌های هر برگه

۲۵۵ لیست کارکنان:

۲۵۶ برگه ورود و خروج

۲۶۰ صفحه چاپ

۲۶۴ برگه فیش حقوقی

۲۷۴ برگه لیست حقوقی

۲۷۸ پیوست ۲: پروژه محاسبه انحرافات

۲۷۹ مقدمه

۲۷۹ برگه‌های مورد نیاز

۲۷۹ منوی برنامه

۲۸۰ راهنمایی

۲۸۱ اطلاعات اولیه

۲۸۲ معادل آحاد

۲۸۳ انحرافات مواد

۲۸۳ انحرافات دستمزد

۲۸۳ انحرافات سربار

۲۸۵ نمودار انحرافات سربار

۲۸۶ توضیح فرمول‌های هر برگه

۲۸۶ ساخت منوی برنامه

۲۹۰ برگه اطلاعات اولیه

۳۰۱ برگه معادل آحاد

۳۰۵ برگه انحرافات مواد

۳۰۷ برگه انحرافات دستمزد

۳۰۸ برگه نمودار انحرافات سربار

۳۲۰ برگه انحرافات سریار

۳۲۰ نکات انتهایی

www.ketab.ir

مقدمه

لَمَعَ الْبَرْقُ مِنَ الطُّورِ، وَآتَتْ بِهِ

فَلَعَلَّ لَكَ آتٍ بِهِ شَهَابٌ قَبَسٌ^۱

(مائک)

از ابتدای پیدایش حسابداری چند رویداد مهم، این رشته را با دگرگونی‌های اساسی روبرو نموده است. اولین آن در سال ۱۴۹۴ و با اختراع سیستم ثبت دوطرفه توسط پاچیولی^۲، بود در آن زمان ابزار کار حسابداران قلم و چرخه بود و دفاتر روزنامه و کل.

پس از آن حدود یک قرن و نیم طول کشید تا بلیز پاسکال^۳ ماشین حساب خود را برای محاسبات مربوط به مالیات در کشور فرانسه اختراع نماید. شاید در آن زمان هنوز به ضرورت استفاده از این محاسب جدید پی نبرده بودند. ضرورت استفاده از ابزارهای پیشرفته برای محاسبه مبالغ حسابداری زمانی بیشتر نمود یافت که اولین شرکت‌های سهامی در اوایل قرن هجدهم در انگلستان شکل گرفتند.

همزمان با رشد سرمایه و فعالیت شرکت‌ها، رشد ابزارهای محاسباتی نیز لازم بود. اولین کامپیوتر الکترونیکی بنام انیاک^۴ در سال ۱۹۴۶ توسط جان و کلی^۵ و جی پرسپر اکرت^۶ ساخته شد. در ساخت این کامپیوتر ۱۹۰۰۰ لامپ خلأ بکار رفته بود، ۱۴۰۰۰۰ وات انرژی مصرف می‌کرد و ۱۵۰۰ فوت مربع جا اشغال می‌کرد و کار با آن بسیار تخصصی و گران‌قیمت بود.

از آن زمان به بعد همه تلاش سازندگان کامپیوترها بر این بوده که کامپیوترهایی کوچک‌تر، ارزان‌تر، سریع‌تر و ساده‌تر بسازند و تنها مشکلی که هنوز بطور قابل قبولی حل نشده، پیچیدگی کار با کامپیوترها است.

^۱ تفسیر از آیه شریفه ی ۱۰ سوره مبارکه طه

﴿إِذْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ آلِهِ أَنْقِذْ آلَكَ إِلَى الْكَافَّةِ أَيْنَمَا تُكَفُّوا إِلَيَّ أَنَسْتُ نَارَ الْعَالِي أَيْتَكُمْ فِيهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدُ عَلَى النَّارِ هُدًى﴾

^۲ Luca Pacioli

^۳ Blaise Pascal

^۴ ENIAC (Electronic Numerical Integrator And Computer)

^۵ John Mauchly

^۶ J Presper Eckert

این مسئله سبب شده که حسابداران از بزرگ‌ترین ابزاری که تاکنون داشته‌اند کمترین استفاده را بکنند و هرچه سیستم‌ها بیشتر پیشرفت می‌کنند مهجورتر گردند.

پس از چند سال تجربه عملی در مباحث مختلف کامپیوتر و سپس علمی و دانشگاهی در زمینه حسابداری بر آن شدم تا با نوشتن مطالبی ارتباط این دو را که ناگسستنی است پررنگ‌تر نشان دهم. امیدوارم که تلاش حاضر بتواند بین حسابداران و پیشرفته‌ترین ابزار حسابداری آشتی برقرار کند.

آنچه ما را در کتابت این دفتر یاری رساند عنایات الهی بود و آنچه باعث کاستی آن شده کم‌سوادی این گم‌شده در مناهی.

هزار نقش برآید ز خاک صنع و به دلپذیری نقش نگار ما نرسد

یکی به سکه صاحب عیار ما نرسد هزار نقد به بازار کائنات